

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

H. S. V. LENNEP, O. Z. V. SANDICK, H. SALOMONSON, H. C. SNETHLAGE,
W. MAAS GEESTERANUS, MEJ. H. VAN GENNEP, J. H. MEYER.

ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

15^e Jaargang.
No. 28.

Vrijdag
9 Mei '13.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
VLAMINGSTRAAT 34.

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

Feestkaarten.
Zondagmiddag-overpeinzingen, door J. E. A. de Vogel, Imperator.
Vrije Studie.

Ingezonden.

Meer Corpsleden! door P. J. Willekes Macdonald.
Repliek, door J. Goudriaan Jr.
Nogmaals de Almanak-Redactie, door W. Maas Geesteranus.
Steunt de uitgesloten Sigarenmakers.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.
Middelbaar Onderwijs en Universiteit.

Feuilleton.

De nacht van 4 op 5 November, door J. v. R.

Ingekomen boeken.

Berichten en mededeelingen.

Agenda.

Delftsch Studenten-Corps.

Feestkaarten.

De Feestcommissie zal a.s. Dinsdag 13 Mei des namiddags van 4—6 ure en des avonds van 7—8 ure zitting houden in de Senaatskamer der S. P. tot uitgifte van feestkaarten.

De Feestkaarten kosten: tot 1 Juni f 4,—,
van 1—15 Juni f 6,—,
na 15 Juni f 8,—.

De Senaat wenscht naar aanleiding van het Corpsbesluit in zake feestkaarten op te merken, dat hij van meening is, dat na deze partieele geldheffing (de Corpsvergadering legt een deel der Corpsleden finantieelen last op) de finantieele rechtszekerheid der leden niet meer voldoende gewaarborgd is, waarom hij, na afloop der Lustrumfeesten, voorstellen tot aanvulling der Corpswet hoopt voor te dragen.

Zondagmiddag-overpeinzingen.

't Kan gebeuren dat als de pen jarenlang gerust heeft, dat dan een stemming veroorzaakt door een regenachtigen Zondagmiddag ons aandrijft tot denken over de meest verschillende zaken en dat het ons dan schijnt, wanneer wij links op ons hart de vulpen voelen, dat deze trouwe vriendin ons welwillend vraagt „toe nog één keertje”?

Zie, zoo ben ik gezwich en de swan uit de schede trekkend hem daarna vluks ondoopt hebbende zit ik weer als vroeger, jaren terug met mijn gedachten warrelend om 't S. W., schrijvend voor 't S. W. als vroeger toen 't daarboven bij Waltman nog een lustige bende was en op de onderste plank van de linker muurkast nog een sympathiek gezelschap bijeen stond bestaande uit eenige trouwe kruiken en flesschen en een flaconnetje waarin, o schoone herinnering de alles verleidende Angostura. Dat waren lustige tijden en wanneer zooals nu het eerste jonge groen zich coquet ver-toont aan de boomen langs het vieze grachtje, dan kon 't daar een stemming geven, heeren en dames, een stemming

van enkel jool, want ziet dan ontsloot daar met de jonge lente ook 't hart en de kracht en de macht van menig redacteur en dan gebeurde 't wel dat het einde der redactie-vergadering plaats had heel vroeg in de lentemorgen en heel ver van de redactiekamer en dat de redacteuren zich heel flauwtjes herinnerden of in 't geheel niet meer, dat ze werkelijk in diepe begonnen waren en hun plicht hadden gedaan in dienst van de studentpers met een edel doel van voortstuwing der massa in de richting zoo als die ons nog lijkt de beste te zijn, in de richting waar 't vreugdevolle te zien is en te genieten. Wat kon ons dan de wereld schelen, wat het gedoe der menschen, als de boomen groen werden en alles ons toeriep, jeugd, jeugd en leven. Ja dat waren lustige tijden, vraag 't maar aan mijn vriend Punt die zal er je nog wel meer van vertellen.

Hoe hard zal men ons thans beoordeelen, hoe zullen zij, die thans de jonge generatie zijn, deze handelwijze verfoeien. Bitter op 't werk, neen dat zou heelemaal niet meer kunnen. Zoo'n redactiekamer is toch niet een plaats om te borrellen, daar moet gewerkt. Zeker jonge knapen, daar dient ook gewerkt en de fout van ons was niet dat er niet gewerkt werd, wij gaven dikke bladen uit en werden gelezen, maar de fout zit bij U jonge knapen, dat gij te veel ophef maakt van de plichten die men in een studentenmaatschappij te vervullen heeft, gij schroeft de ernst er van te hoog op en begrijpt niet of wilt niet inzien dat alles wat gij doet toch eigenlijk erg eenvoudig is en met veel minder drukte net zoo goed gaat of beter.

Gij voelt, ik doel op de Almanak-redactie. Wat wil men toch? Vijf litterair ontwikkelde zelfstandige personen door God gezegend met groote capaciteiten. Maar beste vrienden dan hebt gij voldoende capaciteit om vijf almanakken in elkaar te zetten in denzelfden tijd. Gij schroeft de moeilijkheden op, ze zijn zoo groot niet. In welk bestuur toch is 't ooit gebleken, dat 5 menschen heel hard moeten werken om de wagen in gang te houden. Immers het beste is als een of twee de zaken regelen en de anderen als adjudanten ter zijde staan. Gij wilt bezuinigen, ik zeg U dat ik met U meevoel, maar laat een Almanak-redactie zelf bezuinigen, zij is tot geen enkele uitgaaf verplicht, maar de uitlatingen van mijnheer Maas Geesteranus, zie, die maken de indruk van een Almanak-redactie te willen verplichten te bezuinigen, van te willen verbieden dat een eereleid een whisky aangeboden wordt. Zoo dien goeden Bas, die wil 't nu direct met Champagne doen, maar zoo is 't in de laatste jaren niet meer geweest. Kijk toen in Delftsch rooie tijd (hierin niets hatelijksch) Jan van der Waerden president van den Senaat was, toen schafte hij af, dat op Senaat-recepties Champagne werd geschonken, hij verving dien drank door thee. Daar was heusch geen bezuinigingsvoorstel voor nodig, hij deed dat omdat hij dat zoo wilde, dat was een wilsuiting en het doet mij altijd genoegen als ik iemand zie die doet wat hij denkt dat het beste is.

De Senaat-Tollenaar schafte de Champagne in 't Zwaantje af, er werd wat gemopperd, maar ten slotte was 't zoo goed en ging de zaak toch een lustigen gang.

Laat toch wat over aan de eigen wil der jongelui en laat ze de nooit volprezen vrijheid om hun wil uit te voeren. Geloof me het meerendeel der eereleden is niet van dat slag, dat ze tegen zouden werken in moreelen zin, als 't eens wat minder royaal gaat. De meesten voelen voor de Almanak en bieden hun diensten ook graag belangeloos als men ze noodig heeft. Er zullen er zijn die zeggen weg met de diensten der eereleden, wij weten het beter. Nu best hoor, je weet het beter, maar de eereleden zullen hun adviezen toch niet voor zich houden en ze uiten, waar ze dat noodig

vinden. De heer Wolterbeek wilde zijn 5 capaciteitsmensen liefst onttrekken aan der eereleden invloed. Nu zijn twee gevallen mogelijk, of zijn 5 capaciteitsmensen zijn geen knip voor de neus waard of de heer Wolterbeek stelt zich de eereleden wel wat als een al te groote macht voor.

Ik heb 't meer gezien dat jeugdige bestuurders met plannen kwamen als wereldhervormers, dit moest zus en dit moest zoo. 't Was me vaak een genot de heeren te hooren, ik voel voor enthousiasme zich uitend in heerlijke idealen. Maar och wanneer de kritiek kwam, de consequenties werden bepaald, hoe velen van die hervormers in spé stonden dan in hun hemd, trachtend hun indecent costume te dekken met slechts herinneringen aan hun idealen. Er is geen regeling te bedenken die eventueele misstanden uitsluit. De misstanden maken de menschen zelf, zij zelf zijn daarvan de oorzaak. Het stelsel van adviseerende eereleden zooals 't alom in het corps bestaat, schept wel degelijk een mogelijkheid dat jongeren zich gaan bewegen in een lijn welks richting lang reeds was bepaald, zonder links of rechts te kijken of wellicht elders breder en helderder perspectieven zich zullen voordoen aan hunne oogen. Maar die fout ligt niet aan 't stelsel, zij ligt aan 't corps, dat die jongeren koos. Kies jonge mannen, die voeren in hun devies de wapenspreuk van den Nederlandschen stam „Je Maintendrai”, en laat daarnaast voortbestaan als correctieve factor van koele ervaring het college van eereleden. Geloof me de toestand zou gezegend zijn. En zeg niet wij kunnen die jonge mannen niet kiezen, want de kosten zijn te groot. Als het werkelijk mannen zijn dan storen zij zich niet aan tijdelijk gemopper, maar zij gaan vast hun weg en bezuinigen, waar zij dat noodig achten. Want dat is zeker dat de kosten van een redacteurschap of van het bestuurslidmaatschap van welke vereeniging dan ook, geheel en al afgescheiden staan van het doel door die vereeniging of commissie vooropgesteld. En wanneer men zooals de heer Wolterbeek een almanak te duur vindt, ga dan daarheen waar het financieele gedeelte bezorgd wordt, laat dan een oud-almanak-secretaris zitting nemen in de verificatie-commissie van 't Corps en laat hij daar nagaan in hoeverre de samenstelling goedkooper kan. Kijk, zoo'n Almanak gaat in elkaar volgens vaste prijzen. Zooveel voor een photographie, zooveel voor een pentekening enz. De bezuinigingen van de redactie nu, kunnen slechts loopen tot photographien of plaatjes meer of minder. Een betere bezuiniging is in hoeverre het mogelijk zou zijn de prijzen der onderdeelen te verminderen, maar draag dat liever een Thesaurier van den Senaat of een verificatie-commissie op, die er zich geheel aan wijden kan.

Nog even moet ik terugkomen op de litteraire capaciteiten der beoordeelaars. Kijk, ik wil me niet opwerpen als een bekwaam criticus, maar ik mag dan zeker van anderen verwachten dat ze hetzelfde doen en met bescheidenheid hun meening zeggen over beoordeelingen van mengelwerk. Mijne meening is deze. De inzenders zijn en blijven altijd de bechtste steunpilaren van den Almanak. Zij hebben daarom het recht dat hun werk op de meest waardige wijze wordt behandeld. En zie nu spreek ik uit eigen ondervinding als ik verklaar dat inderdaad gedurende de jaren door mij meegemaakt geen een inzender ooit reden heeft gehad te klagen, dat zijn werk niet met de noodige égarde is behandeld en volgens mijn idee is wel in 't algemeen steeds het beste wat binnenkwam in de Almanak gepubliceerd. Nu klaagt mijnheer Wolterbeek over de achteruitgang der Almanak-prestaties, maar mijnheer Wolterbeek doet U dat dan liever in een stuk waarboven U schrijft den titel „Inzenders”. In beide gevallen wil ik echter voor die inzenders een lans breken. Die prestaties zijn zooveel slechter niet dan vroeger. U moet niet een enkel stuk uit een vroegere almanak in 't hoofd houden en daarmee al het tegenwoordige vergelijken. Ziet 't geheel, vergelijk 't zonder vooroordeel tegen dezen tijd, doorblader ze goed, de oude almanakken, daarna de tegenwoordige. Gij vindt een geheel andere geest. Gij ziet ze zitten de schrijvers geheel andere menschen, zorgelooser en toch dikwijls in hun zorgeloosheid stemmiger en gevoeliger dan wij. Ziet zij behoorden nog tot de stoere oude studenten, die zorgeloos stonden en zich om de maatschappij weinig bekommerden. Toen nog niet dat begrip van den strijd, die wachtte en die thaus zooveel van ons doordringt. 't Vergelijken wordt lastig op deze wijze, 't zijn zoo verschillende prestaties. Sla ze op de dichtwerken van onze stoere ouden, van een Da Costa, een Bilderdijk. 't Is een bruisende stroom van enkel zuiver water, leg de nieuwere er naast, hoe veel meer eischen stellend, zoowel aan schrijver maar vooral aan den lezer. En dat oude dat spreekt tot ons direct in vollen waarheid, 't was een tak van poëzie die makkelijk was

voor amateurs om te imiteeren. 't Laatste is moeilijker de praestaties zullen in vergelijk misschien met de meesters op dit gebied ver terug vallen, maar zijn ze daarom minder dan die studentenverzen van vroeger. 't Is een kwestie van smaak, mijnheer Wolterbeek, ook ik sta aan de zijde der stoere ouden, maar beoordeelen als minder wil ik het andere niet.

Nu genoeg hierover 't zal voldoende zijn dat van verschillende zijden de zaak bekeken is. Het Corps stelle zijn candidaten en er komt een goede almanak uit voort, niet omdat het Corps een zeldzaam litteraire Almanak-redactie kiest, maar omdat de inzenders in 1913 op 't einde van Neerlands feestjaar eens hun beste beentje zullen voorzetten en met pakketten van de meest exellente litteratuur zelfs de meest litteraire Almanak-redactie voor de meest moeilijke taak zullen stellen.

Neerlands feestjaar. 't Jaar van Neerlandsch Vredeskolder. Studenten-vredescongres. Eerste stap achteruit. Internationale feestelijke bijeenkomst. Per slot helaas is alles uitgesteld, het vervolg van het verhaal laat zich reeds vermoeden. De arme Nederlandsche Studenten moeten dan de slagen dragen, die worden dan gescholden voor indolent voor te weinig interesse voor de zaak der vrede. Aan wien dan de schuld. Niet aan de massa der Nederlandsche studenten, maar aan hen die de buitenwereld deden juichen om een plan dat uitgevoerd zou worden door Neerlandsch jongelingschap en die dien buitenwereld teleurgesteld lieten staan. Hij is de schuldige, die zich opwerpt tot leider van een massa waarvan hij de kracht verre overschat. Hij die een leider wil zijn, mag in de eerste plaats verondersteld worden op de hoogte te zijn van de energie van de massa die hij leiden zal. Als een impressario van een derde-rangs theater ons voorstelt de beroemde wonderschoone sopraan zangeres Leonora en wij vol verwachting vergast worden op 't lentelied van een kater, toornen wij dan toch niet die wonderschoone Leonora, maar laten we de schouders ophalen voor den impressario.

Laten we toch nooit zoo handelen als 't Corps vorig jaar zoo gaarne wilde. Samenkomen en zeggen, jongens laten we iets grootsch doen. Hoera's alomme. Besluiten we dus iets grootsch te doen. Laten we nu eens gaan zoeken wat. Zie als groote dingen omgaan in de massa, dan zullen ze zich uiteten, spontaan aan verschillende zijden zal de energie op-laaian in heerlijk koesterenden vlam, dan zal de massa haar leiders kiezen, dan zullen die leiders kunnen rekenen op een overweldigende drang die zij dan gebruiken zullen in de richting, die zij willen en die drang die zal hunne plannen voeren tot op het punt der verwezenlijking of nog hooger op tot de meest idealistische triomf. Ik heb vertrouwen in de Nederlandsche studenten, niet als het gaat om vredes idealen met het geweer in de hand. Zoo'n ideaal gaat op, kalm voor 't bureau, maar 't spreekt niet tot ons allen zooals het misschien tot enkelen spreekt. 't Is als wordt er geen klaren wijn geschonken in de kunstige combinatie van kanonnen en vrede, van aan den eenen kant vertrouwen in de vredelievendheid der naties en aan den anderen kant zorgen, dat ze je niet aan je jasje kunnen komen. Zie voor zoo'n ideaal heb ik geen vertrouwen in de massa der studenten. Maar dat ze niet indolent zijn, dat ze niet zijn een troep lammelingen, dat zal Nederland merken als 't noodig is. Als de vlammen van energie zullen op-laaian aan alle kanten door heel Nederland, als er niet gejuicht en gefeest wordt, maar als er een ernstige bedrijvigheid en een somber rumoer is aan de grenzen. Dat 't zoo ver niet kome!

Ik zou waarlijk oorlogzuchtig worden daarom ga ik liever over tot een vroolijker onderwerp. Ik wil nu m'n goede Zondagmiddag-stemming niet bederven en liever eens wat gaan rondslechteren in 't onderwerp de corpsdemocratie, dat mij in 't laatste weekblad onder de oogen kwam. Ik weet niet waar mijnheer Goudriaan de wijsheid vandaan haalt, maar de bronnen waaruit hij put moeten wel zeer speciaal zijn, daar zoo velen met mij nimmer iets dergelijks te weten komen, schoon ik me altijd gevleid heb wel op de hoogte te zijn van wat er al zoo omgaat in mijn dierbaar Corps en naar ik vermeen in dit opzicht me nooit schuldig te hebben gemaakt aan eenzijdigheid. Kijk, ik wil nu niet met U in debat treden over het al of niet verkiezelijke van Corpslidmaatschap op Bonds-dito, dat dient een ieder voor zich te weten. Maar wel wil ik duidelijk mijn inzichten trachten bloot te leggen omtrent die eigenaardige term van tweedegrangs Corpslidmaatschap. Wat is dat eigenlijk. Ik vermoed gij bedoelt een grens van f —, daarboven eerste rang daar beneden tweede rang. Kijk, mijnheer Goudriaan, die deeling in rangen dat ligt niet aan het Corps maar dat ligt aan de menschen zelf, niet alleen aan de menschen, die zich verbeelden op de eerste rang te staan maar evenveel aan de

menschen die zich verbeelden op de tweede rang te staan. U begrijpt wat ik bedoel niet waar, men moet zich niet laten wegdringen. Wanneer er sprake is van scheiding tusschen koren en kaf, dan kan hij, die zich direct bij 't koren rekent, 't wel eens mis hebben, maar hij die zich direct tot het kaf rekent, kijk, zoo één is erger dan kaf, hij is kaffer.

Kijk, mijnheer Goudriaan, als 't voorjaar is dan is 't mooi in de Scheveningsche boschjes, daar tintelt en daar geurt 't jonge leven en ik die 't leven lief heb, ik ga daar vaak kalmpjes mijn weg, blij dat ik leef en mijn hondje ook blij dat ie leeft en te eten heeft huppelt met me mee. 't Is een lust, mijnheer Goudriaan, dat leven, die tevredenheid van mijn hond. Maar in 't voorjaar als mijn nieuwe zomerpakje nog niet besteld is, dan wil mijn broekje wel eens bedenkelijk z'n plooi verzaken en rafeltjes vertoonen aan de pijpen en achter onder 't jasje daar willen wel eens een paar gaatjes gesleten zijn en de revers van 't jasje willen wel eens bedenkelijk veel overeenkomst vertoonen met een slap doekje en mijn schoenen die willen wel een beetje uitgezakt zijn en de schelpjes op de paden, die zouden U wel eens kunnen vertellen van zolen die ijselijke bressen vertoonen en een heel klein schelpje dat eens een beetje ongegeneerd om 't hoekje heeft gekeken zou glimlachen om formidable stoppen om van verdere ongerechtigheden niet te spreken.

En mijn hondje, dat wil zich wel eens op zoo'n mooie lentedag in een niet nader te noemen stof rollen. Stelt, U mijnheer Goudriaan, ons beiden goed voor en gij zult erkennen dat wij met ons beiden nu juist geen combinatie zijn om Haagsche chic te demonstreeren. Maar als ik mijn biertje gedronken heb en de hond heeft z'n kopje melk gehad met drie klontjes suiker, dat alles in een hoekje van Promenade en als we daarna verfrist voortwandelen, dan is 't aanhoudend, dat we menschen en dieren ontmoeten alles prima eerste rang mijnheer Goudriaan. Keurige toiletten sprookjesachtige pantalons. Honden, mijnheer, drie eerste prijzen op de laatste hondententoonstelling, als 't niet meer is.

Maar voel ik me dan tweede rangs? Al is 't pakje versleten en al stinkt 't hondje naar de niet nader te noemen stof, ik ben dan keizer, mijnheer Goudriaan, alle boomen wuiven 't me toe, de vogels zeggen en zingen in heerlijke verzen mij toe, dat ik ben keizer, en mijn hond? zie het dedain waarmee hij die mooie hazewindjes en de geparfu-meerde en bestrikte poedeltjes voorbij loopt of ze ongegeneerd op de hem eigen manier zijn kennismaking opdringt. Zie, hij mag en hij kan dat doen, want hij is de hond van een keizer. Hoe moet ik me toch in godsnaam tweede rangs Haagsch burger voelen. Mijn brave hond en ik, die slechts in onze ooren hooren suizen 't vive l'empereur, terwijl het hondje vermeent er altijd bij te verneepen et son petit chien!

Maar, mijnheer Goudriaan, U hebt zich schuldig gemaakt aan een ongunstiger feit. Gij beschuldigt het Corps daar eventjes van 30 mille uit te geven ten behoeve van een „eerstejaars klik“.

Mijnheer Goudriaan, nog zeg ik mijnheer, toen tot die verbouwing besloten werd was er nog lang niet dat wat thans 't eerste jaar is. De heer Macdonald sprak volkomen waarheid, maar U, nog zeg ik U, U mijnheer Goudriaan discht een werkelijk misselijke leugen op. En ach, wat moeten we doen met kindertjes die jokken. Zie, op Oud-Hollandsche wijze dienen zij gestraft. Goudriaantje kom 's eventjes hier, je hebt je erg misdragen ventje! Goudriaantje gaat over de knie en we stropen Goudriaantjes broekje af en klets klats gaat 't over Goudriaantjes billettjes en dan wordt Goudriaantje in een hoek gezet met een glaasje water naast 'm, als Goudriaantje mogelijk 's drinken wil om wat te kalmeeren.

Kijk, Goudriaantje, je moest de naam van de vereeniging in welks bestuur je zitting hebt, niet op een dergelijke wijze te grabbelen gooien. Je moest een waardiger opvatting hebben van die eervolle positie die je aanvaardde. Gebruik je werkkraft liever om je eigen vereeniging naar boven te helpen. Wij hebben je raad nog niet nodig, nog staan staan wij machtig met een 600 leden. Zie, dat je je eigen vereeniging die richting opstuurt en als je zoover bent kom ons dan 's vertellen als wij op sterven liggen wat we doen moeten. Maar stuur me nu nog geen dames en schaf me nu m'n groentijd nog niet af.

Dames! Wat zou m'n goede vriend Punt wel van dames zeggen. Hij zou 't ook lastig vinden geloof ik. Gut, als we mekaar 's wat te vertellen hadden dat zou toch lastig zijn als we aanhoudend ons verwijderen moesten. Neen, mijn vriend Punt zal 't denklijk ook wel beter vinden voorloopig geen meisjes op te nemen. Lieve meisjes, wij zullen dus aldus besluiten. Gij vindt 't zoo ook 't beste, wel?

Waarde lezers, lieve lezeressen, de Zondagmiddag is voorbij, mijn trouwe vulpen staakt thans haar werk. Allen die dit wel hebben willen doorworstelen, breng ik mijn hulde voor dit blijk van doorzettingsvermogen.

J. E. A. DE VOGEL, Imperator.

Vrije Studie.

Het Bestuur maakt bij dezen bekend, dat de heer Claude Anet uit Parijs a.s. Woensdagavond 14 Mei ten 8 ure op de Eetzaal der S.P. een lezing zal houden getiteld: „Causerie sur la Perse et sur l'art persan.“ Spreker deelt mede, dat hij het in groote trekken over Perzië en zijn monumenten zal hebben (persoonlijke reisherinneringen), terwijl hij vervolgens in nadere bijzonderheden hoopt te treden over de Perzische schilderkunst, die zich zoo heerlijk geopenbaard heeft in het miniatuur. Van het een en ander zal spreker lichtbeelden vertoonen.

Claude Anet's naam als verzamelaar en kunstcriticus, zijn stijl en zijn uitlegvermogen (dat de F. C. in October te Parijs leerde apprecieeren), waarborgen een bij uitstek onderhoudende lezing. Het door spreker vastgestelde tijdstip moge in verband met de komende examens bezwaar opleveren, laat toch een ieder eenige uren vrijmaken om een degelijk overzicht van Iran's beschaving in zich op te nemen. Dan zal bewaarheid worden, wat Anet schrijft: „Je suis très heureux de voir que l'Université de Delft s'intéresse si vivement à l'art persan et voudrait faire revivre les splendeurs de la cour de Chah Abbas sous le ciel de la Hollande.“

Entrée voor niet-leden, (leden van het D. S. C.) f 1.—.

Ingezonden.

Meer Corpsleden!

De nadere uiteenzetting van de bezwaren die buiten het Corps gevoeld worden tegen een lidmaatschap ook bij lagere contributie, zijn voor ons te belangrijk, dan dat ik het hardnekkig lasterend betoog van J. Goudriaan zou mogen laten passeeren. Op zichzelf is het wel dienstig dat eindelijk in de studentenpers eens gepubliceerd wordt de wijsheid dier propagandisten, die buitenstaanders jaarlijks met nadruk meenen te moeten voorlichten. Zij hoeven niet te vreezen dat hun vage insinuaties „niet voor goede munt“ worden aangenomen, zij zullen wel zorgen over alles het air van autoriteiten aan te nemen, al is hun onwetendheid ook even groot als gewoonlijk hun overdrijving.

Zeker, had ik maar brallend verteld dat sinds jaren in de maand December op de Societeit door 530 leden verteerd was (behalve de contanten) terwijl in Delft maar 500 Corpsleden wonen, die munt had u klinkend genoeg gescheneen. Nu ik mij echter beperkte tot de *dagelijksche bezoekers van één Corpsvereniging*, $\pm 50\%$ der Corpsleden, nu meent u dat de andere 50% de „2de rangsleden“ zijn. En van deze beweert u dat zij „eenmaal geinaugureerd, eerst hun scheve positie beseffen“, dat zij „van hun lidmaatschap vrijwel geen voordeelen ondervinden“. Indien dit zoo was, zoudt u dan niet een ietwat grooter percentage oud-leden verwachten (totaal $\pm 12\%$, in Delft wonenden $\pm 6\%$)? Uw betoog van financieele gelijkheid noodig voor onderlingen omgang is dan ook iets, voor ons onbegrijpelijk. Wij weten dat, in de vele Corpsverenigingen behalve de Societeit, die 50% die elkaar niet dagelijks ziet een ruimen, ontwikkelenden omgang heeft.

Wat nu het tweede, door mij onmiddellijk te berde gebrachte feit betreft, waarvan u mij ook vervalsching toeschrijft, ik zal het voor sommige, misschien door u misleide Corpsleden even waar maken. „De jongere jaars „klik““ verlangde wellicht op de eetzaal te kunnen dineeren. (Naar wat mij verteld is geworden, placht dat een eigenschap van „klikeken“ te zijn). Zij zouden dus geholpen zijn geweest door uitbreiding van de eetzaal, waar ze hun „geldprotserij“ (nietwaar?) hadden kunnen botvieren. Welnu, *in plaats daarvan* is besloten tot de besproken uitbreiding die hen in niets betere conditie brengt als alle andere benedeneters, ja, hen misschien wel zal dwingen vóór zessen — o burgerlijke gedachte — aan tafel te gaan.

Is het eigenlijk nog noodig de verdere onwaarheden van dezen kenner van Corpszaken te weerleggen? Te zeggen dat de bezuiniging reeds nu bestudeerd wordt; dat als het

eindsaldo van 't Lustrum even hoog is, de uitgaven bijna 20% gedaald zijn; dat de feestkaarten, zelfs als er maar 400 betaald worden, nog alleen op het feestterrein staan; dat om meer leden te doen deelnemen, de persoonlijke maskaradekosten zelfs 50% van 5 jaar geleden kunnen bedragen; dat het aanstaande Lustrum wel degelijk „minder” luxueus dan voorgaande is?

Is het noodig op te merken dat „Iedereen Senator” een vroeger bereikt uiterste is van: „voor ieder de gelegenheid een bestuursfunctie te vervullen”, dat er in het Corps meer te doen en gedaan is, dan in het college der vijf rijkste presentabele vrienden, waarop mijn bestrijder zich blind kijkt?

Noodig is dit alles niet, maar wel gewenscht. Want indien de propagandisten buiten het Corps hun valsche munt blijven uitgeven, omdat zij die voor eigen bestaan noodig hebben, dan blijft er gevaar dat bij verlaging van Corps-contributies toch de aangewezen meerdere leden wegblijven, uit vrees van op een tweede plaats te worden gedrongen. Evenmin als het Corps dit wil, is er een groep die dit met de, vroeger zoo bij uitstek belangrijke, rijke leden wil doen. Er is geen streven om aan de groote hoop de macht in handen te geven en iemand, wie ook, te verhinderen zich daarboven te verheffen. Er is slechts een streven om aan alle studenten die *gelegenheid* tot ontwikkeling te geven. Om ons allen de gelegenheid tot besturen te openen, om tegelijk aan niemand het recht tot feesten te ontnemen. Geen „democratische banen” dus, geen bezuiniging à tort et à travers, maar verwijderen van die hinderpalen welke onze groote algemeenheid, welke persoonlijke vrijheid tot meewerken verhinderen. En dat er op dien weg reeds veel geschied is, ik houd het voor bewezen en algemeener erkend dan belanghebbende laster.

P. J. WILLEKES MACDONALD.

Replik.

Toen ik tegenover den heer R. v. I. partij koos in zake „Corpsdemocratie”, was ik mij er volkomen van bewust, dat ik mij daarmee begaf op een voor buitenstaanders zeer gevaarlijk terrein. Maar ik was er al te zeer van overtuigd „dat het dienstig was dat eens in de studentenpers gepubliceerd werd” de meningen van niet-Corpsleden over deze zaak, dan dat dit mij van schrijven kon weerhouden. Want: Du choc des opinions jaillit la vérité, en het was voor beide partijen: democratische Corpsleden en eventueel na de wijziging toetredende niet-Corpsleden van *het grootste belang* in dezen de waarheid te kennen.

En al zag ik scherp in dat ik mij gemakkelijk vergissen kon in de waardering van bepaalde feiten, ik meende dat het door mij geschrevene een uitgangspunt kon wezen van vruchtbare gedachtenwisseling. Daarom heeft het mij gespeten op mijn eerste betoog geen andere weerklank te vinden dan het oppervlakkige artikeltje van W. M., welke heer bij deze democratiseringsbeweging nu juist niet de werkzame rol heeft gespeeld.

Dat hij er nu niet tegen opziet mij „hardnekkig gelaster” te verwijten, terwijl hij overtuigende blijken geeft mijn laatste antwoord niet eens aandachtig te hebben gelezen, maakt deze polemiek voor mij niet aantrekkelijker. Zijn aanvallen op mijn persoonlijke waarheidsliefde zal ik niet beantwoorden; ik laat het oordeel daarover met vertrouwen aan hen die mij wat langer en wat van naderbij kennen, dan met den heer W. M. het geval is. *Ik voor mij wens het debat niet te voeren op het peil van genoemden heer: dat der persoonlijke verdachtmaking.*

En nu het antwoord!

1°. De heer W. M. heeft nog steeds niet begrepen dat mijn stelling: Het Corps heeft jarenlang stelselmatig de studenten met lagere maandgelden uitgesloten, niet weerlegd kan worden door aantallen Societeitsbezoekers.

2°. De heer W. M. meent geheel ten onrechte dat het aantal 2^e Rangleden door mij getakseerd wordt op 50%. Deze mening — en daarop is 'n gehele aanval gebaseerd — heb ik in geen van mijn artikelen geuit. Wat overigens dit door mij geïntroduceerde begrip 2^e Ranglid betreft, ben ik allermint van mening dat het Corps zou bestaan uit kliek, 2^e Rang en niets meer. Integendeel: de meerderheid der leden zal tussen deze, min of meer scherp getekende, groepen in staan. Maar — en dit is dan ook slechts het feit wat ik voor mijn betoog gebruikte — er zijn leden die door hun financiële zwakte staan

buiten het verenigingsverband; dit is ook door den heer W. M. nergens pertinent ontkend.

3°. Van deze leden blijf ik menen, dat zij niet van de ontwikkelde omgang profiteren; maar dit is iets wat zich uiteraard nooit *met volkomen zekerheid* laat vaststellen.

4°. Eetzaalargument. De heer W. M. erkent dat de jongere jaars kliek ook belang had bij den verbouw. Hij erkent dus dat van een speciale wens van 2^e Rangleden geen sprake was. q. e. d.

5°. Dat de bezuiniging „bestudeerd” wordt, is mij heus niet onbekend. *Men studeert er reeds enige jaren over.*

Het enig nieuwe op dit terrein is de instelling van de Deb. Commissie. Maar het Corps *als zodanig* heeft geweigerd bij monde van zijn Senaat, deze Commissie voor zijn rekening te nemen. De heer W. M. ontkent het niet.

6°. Door instelling van feestkaarten heeft het D. S. C. officieel erkend, dat zijn feesten gaan boven het levenspeil van vele zijner leden. Dit feit markeerde ik.

De heer W. M. ontkent het niet.

7°. De heer W. M. schijnt bij nadere kennismaking met de „democratische algemeenheid” die hij in zijn eerste artikel zo vurig begeerde, geschrokken te zijn van zijn eigen verlangen: Nu blijft er altans niet veel meer van over, dan het D. S. C. in zijn tegenwoordigen vorm met alleen een verlaagde kontributie en een „matige” bezuiniging.

„Geen heerschappij der groote hoop”, geen „democratische banen”.

Een *ondemocratische* democratie alzo!

Na deze erkenning heeft het meer dan ooit reden te waarschuwen tegen dit soort Corpsdemocraten van het Duitse tiepe:

Demokratie ist eine Zier,

Doch kommt mann weiter ohne ihr.

Konklusie. Na hetgeen bij verschillende gelegenheden door de heren Tellegen, Heymans e.a. over deze kwestie is gesproken en geschreven, na hetgeen door R. v. I. op de Deb. vergadering is gekonstateerd, na hetgeen de laatste tijd weer eens gepubliceerd is over de „Almanak-redactie” is het dwaasheid te *ontkennen dat in het D. S. C. bevoorzichting heerst van de rijkste leden.*¹⁾ Dat deze wordt aangevallen en geleidelijk vermindert is juist. Maar dat er vele jaren verlopen moeten, voor zij *verdwenen* zal zijn, is evenzeer juist.

Dat er verder in het D. S. C. een groep is „welke op de 2^e plaats wordt gedrongen” staat vast. Dat dit 2^e Ranglidmaatschap als kenmerken, heeft het niet kunnen meedoen aan feesten, het niet kunnen uitoefenen van Bestuursleiding staat evenzeer vast. Dat deze leden *overigens* alle voordelen van het lidmaatschap genieten lijkt ons, buitenstaanders, onaannemelijk.

En ondanks dit alles zouden wij het als een geluk moeten beschouwen als men ons in de gelegenheid stelde deze groep te komen versterken: enkel en alleen om de *gelegenheid* voor ontwikkelde omgang, de bibliotheek enz.

Wij denken daar anders over.

De tijd is lang voorbij dat het D. S. C. het *monopolie* bezat van de ontwikkelde omgang, dat het in dezen alleen zaligmakend was. Daarnaast bestaat reeds jarenlang de Studentenbond, welke minder groots van opzet, er in slaagt de werkelijke doeleinden van het verenigingsleven te vervullen voor ons, beter dan het D. S. C. dit zou kunnen doen.

Want zolang in het D. S. C. niet is ontstaan de *kamerschap*, het besef van saamhorigheid onder zijn leden, — en wij menen voldoende te hebben gemotiveerd onze mening, dat wij dit voorlopig niet verwachten — zolang zal van het D. S. C. voor ons de opvoedende werking van het verenigingsleven niet uitgaan. En zolang zullen wij onze propaganda blijven voeren met de feiten die ons ten dienste staan — ondanks het geschimp van mensen als den heer Macdonald.

J. GOUDRIAAN JR.

¹⁾ 'n Enkel feit nog om te doen zien hoe deze standsbevoorzichtingsmos alle overige traditie domineert:

Toen het Bestuur der S. P. bij de bezetting van vrijgekomen eettafelplaatsen de voorkeur gaf aan *jongere* jaars kliek boven *oudere* jaars niet-kliek en aldus de voorvaderlike mos krachtens welke het oudste jaar *steeds* voorgaat, had geschonden, riepen de heren Heymans c. s. een ledenvergadering bijeen.

Deze keurde de houding van dit Bestuur niet af.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 9 MEI 1913. No. 28.

Nogmaals de Almanak-Redactie.

In 't vorig S. W. schreef ik in mijn verbetering o. a. de zin: „Maar wel hebben de stellers van die kandidaten meer rekening gehouden met persoonlijke genegenheid, dan misschien gewenscht is”. Op verzoek van den Senaat worde hiervan de bedoeling nog verduidelijkt, waar gebleken is dat ook deze zin verkeerd is opgevat.

Uit de candidaatstelling blijkt *mijns inziens* de onvoldoende bekendheid van den Senaat met de capaciteiten van het 2e jaar in 't algemeen, met het gevolg, dat hij te veel heeft gekeken naar de hem bekende kring van personen.

W. MAAS GEESTERANUS.

Steunt de uitgesloten sigarenmakers.

Hoewel nog steeds niet kunnende begrijpen, dat studenten, die toch tot de intellectueelen behooren, zich ook niet eens door de tegenpartij hebben doen voorlichten, alvorens zulke eenzijdige artikelen te schrijven, wensch ik evenwel niet zooals ik reeds verklaard heb, over deze zaak verdere polemiëk te voeren.

Wel heb ik hetgeen onder bovenstaanden titel in het S.W. verschenen is, den Voorzitter van het Verbond van Ver. van Sigarenfabrikanten toegezonden.

Ik mocht daarop het volgende antwoord ontvangen, waardoor mijn doel, mijne mede-studenten deze zaak eens van de andere zijde te laten zien, volkomen bereikt is en deze zaak dus voor mij is afgedaan.

QUIDAM.

Utrecht, 28 April 1913.

Zeer geachte Heer!

Nu U mijne meening vraagt over hetgeen voorkomt in het Studenten-Weekblad over het onderwerp:

„Steunt de uitgesloten sigarenmakers”

het volgende:

Naar aanleiding van sommige berichten die in de Pers de rondte doen en de steuncomitees die reeds bestaan of nog zullen worden gevormd, wensch ik het volgende mede te deelen:

Heeren, buiten het industriele leven staande, die de praktijk in ons vak en de wijze waarop de vakverenigingen werken nog moeten leeren kennen, deden veel beter zich niet te plaatsen *tusschen* de werkgevers en werknemers. Waar ons Verbond werkt in een geest om alle kwesties in vredelievenden zin op te lossen, daar wil het mij voorkomen dat derden dit geheel aan partijen moeten overlaten.

Vast staat:

1. dat de toestand in ons bedrijf niet zoo ellendig is als door couranten van bepaalde richting wordt geschetst;
2. dat in ons vak minder bekwame en minderwaardige arbeiders voorkomen, en het verdienen van een voldoende weekloon voor hen wel *allijd* een illusie zal blijven;
3. dat een zeer groot aantal arbeiders weekloonen verdienen, waarmede zij zelve tevreden zijn en die *niet* behoeven te worden verhoogd;
4. dat stukloonen, die daarvoor in de termen vallen, gedurende het conflict door de Patroonsverenigingen reeds meer dan eenmaal zijn opgevoerd;
5. dat de eischen der Hoofdbesturen van de organisaties *zeer overdreven* moeten worden genoemd en voor heden door het Verbondsbestuur beslist *niet* kunnen worden aanvaard;
6. dat de verhoogingen die door de looncommissie aan de Hoofdbesturen der werkliedenorganisaties nu zijn voorgesteld, meer dan voldoende zijn om daarop het werk te hervatten;
7. dat de Hoofdbesturen ongemotiveerd blijven weigeren de stakingen te Rotterdam, Dordrecht en Gorinchem op te heffen en dus door het Verbond ook de uitsluiting *moet* worden gehandhaafd;
8. dat in meerdere gevallen is gebleken, dat de werklieden zelf niet voldoende op de hoogte zijn van de

belangrijke loonsverhoogingen die reeds zijn toegestaan; ware dit wel het geval, dan zou de arbeid reeds lang hervat zijn. Slechts *één* voorbeeld uit de velen. Te Rotterdam zijn de verhoogingen zoo belangrijk, dat zij slechts 2½ cent per 100 onder Amsterdamsch loon zijn, wat beslist zeer hoog moet worden genoemd.

In tegenstelling met den steun die arbeiders gevraagd of ongevraagd in contanten ontvangen, zou men beter doen hen *thans* dit advies te geven: Laat u eens volledig inlichten door de Hoofdbesturen uwer organisaties, daar u dan overtuigd zult worden, dat de gedane concessies belangrijk moeten worden genoemd, en aanvaardt in overleg met uwe leiders de arbeid, in het vertrouwen, dat het Verbondsbestuur bereid is om ook verder uwe belangen te behartigen. Meerdere leden van het Verbondsbestuur willen hiertoe zeker bereid zijn, mits: *de vrede hersteld is*.

Zie hier, Geachte Heer, de toestand waarin het conflict zich op het oogenblik bevindt. U zult met mij beamen, dat het publiek onverstandig handelt de vele onware berichten maar voor waarheid te accepteren.

Ik machtig u van dit schrijven naar goedvinden gebruik te maken en heb de eer met hoogachting te zijn

HIOOLEN,

Voorz. v/h Verbond v. Ver. v. Sigarenfabrikanten.

(n Autoriteit aan het woord).

Wij hebben tot ons genoeg vernomen dat de heer Quidam na het lezen van ons betoog toch aan de juistheid van zijn kennis is gaan twifelen en het geraden heeft geacht, zijn inzichten te toetsen aan die van meer bevoegden. En wat blijkt nu uit de verklaring van den heer Hioolen?

Dat deze geen enkele van de door Quidam geuite en door ons gelogenstrafte beweringen voor zijn rekening wenst te nemen;

dat hij met geen enkel woord protesteert tegen de waarheid van de door ons genoemde feiten;

dat hij deze dus geheel als juist erkend en den om steun verlegen Quidam, jammerlik in den steek laat. Slechts enkele vage algemeenheden worden ter compensatie aangeboden. Men veroorlove ons nog een enkele kanttekening.

Bij 1. Het logies verband van deze mededeling in een oordeel over ons stuk ontgaat ons. De heer H. had hier eens zijn meening moeten uitspreken over den toestand zooals *wij* die geschetst hebben in het S.W., dat hij toch niet tot deze „couranten van bepaalde richting” kan rekenen.

Bij 2. Dit feit kan niet motiveren de weigering der bemiddelingsvoorstellen te Rotterdam, Gorkum en Dordrecht. Er had dan moeten zijn *bewezen* dat dit kwantum minderwaardige arbeiders in bedoelde plaatsen groter is, dan in die, waar de eisen wél zijn ingewilligd. Wat zelfs niet wordt *beweerd*.

Bij 3. Wie na het proklameeren der staking in R., G. en D.; na het volhouden daarvan, weken lang; na het weigeren als onvoldoende der aangeboden concessies, nog beweert dat er een *zeer groot aantal* arbeiders eigenlijk volkomen tevreden is, *terwijl er van gebrek aan instemming van arbeiderszijde met de leiding, geen spoor is gebleken*, moet toch wel een vreemd idee hebben van hetgeen men intellectuelen al zo aan „alzijdige voorlichting” kan aanbieden.

Bij 4—7. Hierin wordt niet veel meer (of minder) gezegd, dan dat het Patroonsverbond de eisen aan welke de arbeiders vasthouden, overdreven acht. Meent de heer H. nu werkelijk dat dergelijke mededelingen, zonder enig controleerbaar feit gestaafd, op ons enige indruk maken? Meent hij, ons daarmee iets nieuws te zeggen? Dacht hij misschien, dat wij vóór deze alzijdige voorlichting geloofden, dat de patroons de eisen *niet* overdreven achtten, dat zij ze volkomen billik en zelfs begeerlik vonden en alleen door een mystieke dwang belet werden ze in te willigen?? De heer H. schijnt een zonderling begrip van *intellectuelen* te hebben.

Bij 8. Hier wordt het eerste (en enigste!) *feit* genoemd. Welnu: De te Rotterdam aangeboden „koncessies” betekenen slechts voor 2 fabrieken, n.l. Dobbelman en v. d. Arent, loonsverhoging; op de overige was het reeds of hiermee gelijk of hoger. ¹⁾

¹⁾ Door het in Rotterdam vrijwel niet voorkomen van jongens-exploitatie zijn — ondanks de hoge stukloonen — de weekloonen er lager dan in Amsterdam. Van daar dat volledige invoering van de Amsterdamsche lonen nog slechts 'n zeer bescheiden verbetering zal geven.

Als de heer H. gelooft, dat het hervatten van den arbeid slechts belemmerd wordt door onvoldoend begripen van de zijde der werklieden, zal hij zijn energie het best kunnen besteden met die „bedrogen arbeiders” eens wat beter voor te lichten in plaats van *intellektuelen*. Bij deze laatste voorspellen wij hem weinig sukses.

Kwamen wij dus bij het eind van onze kritiek op Quidam's feiten tot de slotsom dat zij *onjuist* waren, tans kan deze niet anders zijn, dan dat het door den heer H. aangevoerde, ons in geen enkel opzicht iets nieuws brengt.

Maar wij zijn hiermee nog niet aan het einde.

De heer H. heeft zijn taak serieus opgevat en ons ook nog een vaderlike vermaning gegeven. Hij meent dat de *intellektuelen* hun plicht beter beseffen als zij niet trachten in dit konflikt één der partijen te steunen, maar als zij zich tot de arbeiders wendden met het advies het werk te hervatten, daar zij immers gedeeltelijk bevredigd zijn door gedane concessies en voor het overige toch wel kunnen vertrouwen op de behartiging hunner belangen door het Patroonsverbond.

De heer H. veroorlove ons, deze vermaning in den wind te slaan.

Waar de sedert 1910 gevoerde onderhandelingen eerst resultaten gaven, nadat de staking in Amsterdam was geproklameerd, waar de heer H. zelf erkent dat het *Patroonsverbond eerst in den loop van het konflikt belangrijke verbeteringen* heeft toegestaan, waar dus uit de feiten blijkt dat dit „vredelievend” Patroonsverbond *inwilligbare concessies* uitstelt totdat zij *afgedwongen* worden, daar kan hij van ons niet verwachten dat wij de behartiging van arbeidersbelangen, bij dit verbond in goede handen achten.

En wij geloven, dat de Delftse studenten die deze polemiek gevolgd hebben, met ons deze mening zullen delen.

Zij hebben nu de gelegenheid gehad, deze zaak van verschillende zijden te bezien; zij hebben vergelijkingen kunnen maken tussen ons met feiten zo rijk gedocumenteerd betoog, en de subjektieve beweringen van den Voorzitter van het Fabrikantenverbond.

Wij laten aan hun het oordeel, en wij vertrouwen dat, wie na hoor en wederhoor, in gemoede erkennen moet, dat de strijd der sigarenmakers een gerechtvaardigde is, ook niet schromen zal, dan in dien strijd partij te kiezen en daarvan te doen blijken, door het geven van finansielen steun.

A. F. BAKHOVEN, Koornmarkt 53.
G. TH. BRUYN, idem 53.
J. GOUDRIAAN JR.
W. J. V. D. MEULEN.
D. VALSTAR.

Feuilleton.

De nacht van 4 op 5 November.

Ik weet niet, of geloofd zal worden wat ik hier vertellen ga. Want de gebeurtenissen, die in den nacht van 4 op 5 November met mij plaats grepen, zijn inderdaad zoo vreemd en onverklaarbaar, dat ik 't niemand euvel duiden kan, wanneer hij twijfelt aan de waarheid mijner mededeelingen. Maar zelf ben ik zóózeer overtuigd dat ik deze dingen werkelijk beleefd heb, dat ik nu, bij het neerschrijven ervan, mijn bloed weer stollen voel van namelooze angst.

Wat mij al dadelijk tegen deze kamer innam, zou ik onmogelijk kunnen verklaren. Er is soms in ons een onbewust gevoel van onbehagelijkheid, dat ons plotseling bekruipt bij het zien van menschen en dingen of zelfs bij de bloote herinnering aan een schier vergeten feit.

Maar hoe het zij, ik kon de weerzin die ik gevoelde nauwelijks bedwingen, toen mijn gastheer mij deze kamer als mijn tijdelijke verblijfplaats deed aanwijzen 't Was dan ook wel een wonderlijke combinatie van modern comfort en ouderwetsche degelijkheid, die zich aan mijn oog vertoonde. Stel U voor: één dier hol-groote kamers van een deftig heerenhuis aan de Keizersgracht, met op den vloer een dik Smyrnaasch kleed, dat alle geluid van voetstappen dempte, zware gordijnen voor de ramen, en langs de muren — voorzoover niet ingenomen door het ouderwetsche eiken ledikant met hemel en gordijnen en de even degelijke waschtafel — óveral diepe wandkasten. Voorts in het midden van de kamer, afhangend van de

Studiebelangen.

Centrale Commissie.

INGENIEURS-EXAMEN JUNI 1913.

De C. C. is door Prof. W. K. Behrens gemachtigd het volgende te publiceeren omtrent de exameneischen voor de a. s. ingenieurs-examens:

Aan candidaten, die niet verlangen geëxamineerd te worden in „*Bevlociingen*” zal geen examen in dat onderdeel der Waterbouwkunde worden afgenomen.

Voor de C. C.,

J. DE JONG, Secretaris.

Middelbaar Onderwijs en Universiteit.

Ter gelegenheid van de viering van het vijftigjarig bestaan der wet op 't middelbaar onderwijs hield Prof. Burger uit Amsterdam een rede over de beteekenis van het middelbaar onderwijs als voorbereiding tot de universiteit. Waar degene die 't middelbaar onderwijs heeft doorlopen, als zoodanig door den wetgever nog niet voor „vol” wordt aangezien en op de universiteiten ten eenenmale wordt achtergesteld bij den gewezen gymnasiast, is deze rede als pleidooi voor de gelijkberechtiging van H. B. S. en Gymnasium van 't grootste belang.

Prof. Burger sprak als zijn overtuiging uit dat 't middelbaar onderwijs bij uitnemendheid in staat is die algemeene kennis, die ontwikkeling van den geest te verschaffen, welke de grondslag moet zijn voor de hogere studie.

Onvermijdelijk zouden zijn beschouwingen hen moeten teleurstellen, die — gehecht aan een eeuwenoude overlevering — naast hun klassieke goden, een modern opvoedingsideaal der vereering niet waard achten. Toch mag geen hoffelijkheidsideaal — zegt spr. — ons beletten te spreken, nu wij recht komen vragen voor eene die miskend is, jarenlang. Te minder, waar onze eischen zeer gematigd zijn. Wij naderen de klassieke vorming niet met vijandschap in het hart. Wij komen niet met modern geschutvuur een aanval ondernemen op haar Olympos. Bescheiden vragen wij slechts, naast haar antieken zetel een stoel te mogen neerzetten voor onze beschermeling.

Van de 17,829 jongelieden die van 1866—1908 voor het eind-examen der vijfjarige scholen zijn geslaagd, gingen er

zoldering een electrische kroon met drie lichten, één aan het hoofdeinde van mijn ledikant, zoodat ik desgewenscht in bed kon lezen, en één aan weerszijden van de zware toiletspiegel boven de waschtafel. Een enorme eiken tafel in het midden van de kamer, benevens twee stoelen, die in de ridderzaal van een kasteel beter op hun plaats waren geweest dan in dit slaapvertrek, voltooiden het ameublement van dit verblijf, waarin ik wist een kleine veertien dagen te zullen moeten overnachten.

Want mijn gastheer, die dit huis sinds kort betrokken had, was niet tevreden geweest, voor ik hem beloofd had, nu eens wat rustig te komen uitblazen van mijn zoo juist volbracht examen. 't Waren kennissen van het soort dat men gemakkelijk vergeet, maar toen de dagbladen hem mijn succes meldden, had hij plotseling in een hartelijk schrijven mij uitgenoodigd om eenige weken bij hem en zijn jonge vrouw te komen doorbrengen; en, toegevend aan een even plotselinge opwelling van de haast vergeten vriendschap, was ik gekomen.

Maar, terwijl ik mij gereed maakte voor het diner, betreurde ik al haast weer mijn licht ontvlambaar temperament, zóó weinig sympathiek was mij deze omgeving.

De vroolijke gesprekken van het jonge vrouwtje brachten mij echter al spoedig in de gewenschte stemming, waartoe ook de uitnemende bereiding der verschillende gerechten niet weinig bijdroeg. Een goede sigaar en het ophalen van oude herinneringen uit onze vroegste jeugd, deden het overige en voor wij het bemerkten was de avond omgevlogen. Toen de klok in de boekerij half twaalf sloeg wenschten wij elkaar een goede nachtrust en begaf ik me naar het mij aangewezen vertrek.

Alvorens mijn verhaal te vervolgen, moet ik er op wijzen dat ik een zeer nuchtere levensbeschouwing heb, waarin voor bovennatuurlijke dingen geen plaats is, en bovendien,

3663 naar Delft en 3562 naar de universiteit; tezamen nagenoeg de helft van het geheele aantal.

Ziedaar een uitkomst, die men in 1863 allermintst heeft verwacht. Het nieuwe onderwijs was niet bedoeld als voorbereiding voor de hoogeschool. Ook de wetgever van 1876 achtte voor de hogere studie kennis der Grieksche en Romeinsche oudheid, inbegrepen de talen dezer beide volken, voor den aanstaanden akademieburger onontbeerlijk.

Spr. erkende, dat de humanistische opleiding onschatbare diensten heeft bewezen aan kunst en wetenschap beide. En wél mag het merkwaardig heeten, dat deze zelfde opleiding zich door de eeuwen heeft gehandhaafd en in wezen onveranderd nog voortbestaat in onzen tijd. Het ware kortzichtig, in deze levenstaaiheid van een zoo oud stelsel niet een bewijs te zien van groote innerlijke kracht.

Maar van het standpunt uit, dat recht wil doen wederbaren aan de meest uiteenloopende opvattingen, wenschte spr. heden te pleiten voor hen, die zich vóór alles kinderen van hun tijd voelen. Zij kunnen zich niet vereenigen met een onderwijsstelsel, dat bijna de helft der schooluren en dus ook van het huiswerk toekent aan oude talen en oude geschiedenis; dat aan de drie groote levende talen en de moedertaal tezamen evenveel uren geeft als aan het Latijn alleen; dat de staatsinstellingen leert van het oude Rome, maar geen denkbeeld geeft van den grondwettigen regeeringsvorm en het bestuur van het eigen land en dat de natuurwetenschap zeker slechter behandelt dan een gemiddelde stiefmoeder haar aangehuwd kroost.

Het zwaartepunt der hedendaagsche beschaving, zegt Mach, ligt in de wis- en natuurkundige verklaring, die niet alleen de techniek, maar elk gebied, zelfs de wijsgeerige en geschiedkundige wetenschappen, sociologie en taalkunde doordringt. Du Bois-Reymond kenschetst den huidige tijd tegenover den klassieken als het technisch-inductieve tijdvak tegenover het aesthetisch-speculatieve.

Het is verre van spr., te wenschen, dat de school de wis- en natuurkundige verklaring zal brengen van al hetgeen de wereld rondom ons te aanschouwen geeft. Maar wel meent spr., dat zij de jeugd moet inleiden in de beginselen der verschillende natuurwetenschappen en bovenal, dat zij moet aankweeken een denkwijze, die steeds vraagt naar het oorzakelijk verband.

Geen wetenschap zal ooit de levensraadselen oplossen. Wij varen naar een onbekende toekomst. Maar kennis van de krachten der natuur, kennis van de zeeën en winden, kennis ook van het schip, maakt de levensvaart zooveel veiliger en belangwekkender.

In dezen geest de jeugd op te leiden, haar te vervullen met werkelijke liefde voor de natuur, haar te bewaren voor het philisterdom, dat geen problemen kent, dat acht spr. de taak van het onderwijs. En ziedaar tevens de eerste reden, waarom hij 2 Mei 1863, den dag der officieele erkenning van deze taak, de dankbare herdenking waardig acht.

dat ik dien avond, volgens mijn gewoonte, in 't gebruik van wijn zeer matig was geweest.

Ik ben gewoon mij snel aan en uit te kleeden en slaap in den regel zoodra ik in mijn bed lig, in elke willekeurige omgeving.

Anders ging 't mij echter dien avond van den vierden November; een onaangenaam onrustig gevoel maakte zich van mij meester, en hoewel de kamer volslagen donker was kon ik den slaap niet vatten. Ik woelde door mijn bed, wierp mij nu eens op de eene dan weer op de andere zijde en geraakte langzamerhand in een overspannen toestand, die 't midden hield tusschen waken en droomen.

Toen plotseling — 't kan nauwelijks één uur geweest zijn — de heele kamer scheen te stralen van een vreemd, fosforachtig licht. Ik overtuigde mij onmiddellijk, dat geen van de electriche lampen brandde; van waar het licht kwam, is mij dan ook tot heden toe een raadsel, maar het wás er en vulde de kamer met zulk een vreemde geheimzinnigheid, dat ik de dekens wel over mijn hoofd had willen trekken om het niet te zien, als ik niet zoo nieuwsgierig was geweest.

Juist dacht ik er over om uit bed te stappen en mijn vriend te roepen, toen mijn aandacht werd geboeid door een nog wonderlijker verschijnsel. Eén der muren had bewogen en aan mijn starende blik vertoonde zich iets zóó vreeselijks, dat ik mijn adem voelde stokken in mijn keel van radeloze angst.

Eén der muurkasten was opengegaan en in die kast, nu ook vól van het fosforachtig licht, hing het lijk van een man.

Die man kon nauwelijks dertig jaar oud zijn. Hij was gekleed in evening-dress. Zijn rok strakte over zijn uitgezakt lichaam en de oogen, vreemd open, keken mij aan met zoo een wonderlijken glans, dat ik gegild zou hebben van afschuw, zoo ik had gekund. Maar geen geluid kwam over

Maar, roept men uit het kamp der humanisten, uw modern onderwijs geeft enkel voedsel aan het verstand en laat het gemoed ongeroerd. Juist in onzen tijd biedt het diep doordringen in den geest van het Hellenisme een onmiskenbaar tegenwicht aan tegen de materialistische opvattingen, waartoe de studie der natuurwetenschap alleen zoo licht aanleiding geeft.

Spr. wenscht dadelijk te verklaren, dat ook hij zulk een tegenwicht voor dringend noodzakelijk houdt. Maar of nu voor dit doel de klassieke opleiding het meest gewenscht is? Spr. neemt zonder voorbehoud aan, wat de deskundigen loven in den geest van oud-Hellas. En hij zou het dan ook van harte toejuichen, indien kennis vooral van de Grieksche oudheid aan alle hogere scholieren op grondige wijze werd geleerd.

Maar de klassieke philologen moeten afzien van den eisch, dat ten behoeve van dit cultuur-geschiedkundig onderricht door al deze scholieren twee doode talen worden geleerd, die jarenlang bijna de helft van allen beschikbaren tijd opsorpen. Hem komt het voor, dat bij zulk onderwijs de taal, in stede van een hulpmiddel, juist de grootste hinderpaal is voor het bereiken van het doel.

De uitkomsten der klassieke opleiding, hier en in den vreemde, schijnen deze opvatting wel te rechtvaardigen. Het feit is niet te loochenen, dat in den loop der jaren van het Latijn, maar vooral van het Grieksch, bitter weinig blijft hangen bij hen, wier voortgezette studie zich niet met deze talen bezighoudt. Dit geeft, dunkt spr., een krachten steun aan het standpunt van meer modern voelende menschen, die voor hun eigen kroost verlangen naar andere wapenen in den strijd tegen het „Amerikanisme“.

Tweeledig is thans het geneesmiddel, dat spr. met vol vertrouwen tegen deze taal komt aanbevelen. In de eerste plaats: beschavingsgeschiedenis met name ook die van Griekenland en Rome, op moderne trant onderwezen. In de tweede plaats, bovenal: nieuwe letterkunde!

Mag het beschavingsargument niet dienen om de doode talen te handhaven als voor allen verplichte vakken, bij het voorbereidend onderwijs, ook de opvoedkundige waarde der oude taalstudie kan daarvoor niet reden genoeg zijn. Men is thans, naar het spr. voorkomt, bij het onderwijs in de eerste twee klassen van het gymnasium waarin naast de beide reeds beoefende talen met twee nieuwe talen met vier nieuwe taalvakken wordt aangevangen — aan de elasticiteitsgrens genaderd. En ook het aantal schooluren per week heeft zijn grens bereikt. Zal men het den „moderneren“ ten kwade duiden, dat zij, als onderwijsvakken op de voorbereidende school, de dooden talen willen prijs geven om te kunnen verwezenlijken wat zij beschouwen als dringende eischen des tijds? Voor spr. verrijzen, in een bonte rij, de levende helden uit zoo menig meesterwerk der nieuwe letterkunde. De nieuwe talen zijn niet alleen een geneesmiddel, maar een onontbeerlijk voedingsmiddel voor den geest tevens.

mijn lippen. Hoe lang ik zoo gelegen heb, starend in die raadselachtige oogen weet ik niet. Maar nooit zal ik de beklemming vergeten van dit vreeselijk visioen.

Den volgenden morgen, vóór dag en dauw, pakte ik mijn boeltje bij elkaar en vertrok uit dit huis der verschrikking, een brief achterlatend aan mijn gastheer, waarin ik hem mijne bevindingen meldde en verschooning verzocht voor mijn overhaast vertrek.

't Was in Utrecht, eenige dagen later. Genoodigd op een bal, had ik, ter verstrooiing van mijn gedachten, die nog steeds van 't gebeurde vervuld waren, aangenomen.

„De Amsterdamsche lucht heeft u geen goed gedaan! Foei, wat ziet u er uit!“ zei freule B., toen ik haar naar de souper tafel geleidde.

„Als u wist wat ik daar heb doorgemaakt, zou u dat niet verwonderen!“ was mijn antwoord en, ofschoon aarzelend, vertelde ik haar, wat ik dien vreeselijken nacht gezien had.

„Maar dat is wel zéér merkwaardig“, riep zij uit, toen ik mijn verhaal geëindigd had. „Weet u wel dat er jaren geleden in het huis waarvan u spreekt, een jonge man heeft zelfmoord gepleegd door zich op te hangen? Wij woonden toen in Amsterdam en ik herinner mij, dat 't nogal sensatie gegeven heeft. Het huis heeft een heelen tijd leeg gestaan, omdat niemand, die van de geschiedenis afwist, er wilde wonen.“

„Maar wanneer is dat dan precies gebeurd?“ vroeg ik, geïnteresseerd.

„Dat is gemakkelijk na te rekenen, het was drie dagen na mijn verjaardag; 'ns zien, dat moet geweest zijn in den nacht van 4 op 5 November!“

J. v. R.

De nieuwe letterkunde moge naar den vorm de oude niet evenaren, in veelzijdigheid en diepte van gedachten streeft zij deze verre voorbij. En bovenal staan haar helden ons gemoed oneindig nader.

Spr. zette verder in het kort zijn toekomstwensen uiteen. In de eerste plaats: de middelbare school als eenige algemeene vervolgschool op het lager onderwijs. Zijn tweede — en voor heden zijn laatste — wensch was, dat voor modern opgeleide jongelieden — evenals voor klassiek gevormden — alle deuren der hoogeschool wijd zullen openstaan. Het is geen gunst, die gevraagd wordt, maar een eisch van opvoedkunde, voorgeschreven door de eischen der ervaring. Van 23 bekroonden op prijsvragen van de faculteit der rechtsgeleerdheid zijn niet minder dan 5 in het bezit van het eindgetuigschrift der hogere burgerschool. Wat deze laatste is geweest voor het geneeskundig en wiskundig onderwijs heeft spr. vroeger uitvoerig uiteengezet. Voorwaar, het is meer dan tijd, dat een eind kome aan de door niets te billijken achterstelling van het middelbaar onderwijs aan de poort der hoogeschool. Thans staan wij op onderwijsgebied in de achterhoede. Duitsland en Frankrijk zijn ons voorbijgestreefd, de Scandinavische rijken hebben de leiding genomen, door ons versmaad. En nog ziet spr., voor de toekomst van ons onderwijs, donkere wolken zich samenpakken aan den staatkundigen hemel...

Thans echter, nu er hoogtij wordt gevierd in den tempel van de vereeniging van leeraren bij het middelbaar onderwijs, mogen de jubeltonen luiduit weerklinken. Zij spreken van een zegelpraal van nieuwe gedachten, vijftig jaar geleden, van kloekmoedig breken van oude vooroordeelen, het uitrusten van vastgewortelde dogma's. In het gevoelig hart echter wekt deze feestmuziek een nagalm van innigen dank. Dank voor den zegen, die het loon is voor onverpoosde toewijding!

Ingekomen boeken.

OVER WILLEN EN HANDELEN. De theoretische en praktische beteekenis van het determinisme, door Dr. H. G. HAMAKER.
Uitg.: POSTMA, Groningen.

Berichten en Mededeelingen.

Vrije Studie.

Lezing van den heer CLAUDE ANET uit Parijs, op Woensdag 14 Mei, 's avonds ten 8 uur, op de Eetzaal der S. P.
Onderwerp: „Causerie sur la Perse et sur l'art Persan”.

Agenda.

DEN HAAG.

Zaterdag 8 uur, Zondag en Maandag 2¹/₂ uur en Dinsdag 8 uur, Diligentia: Capetkwartet.

ROTTERDAM.

Zaterdag 10 en Zondag 11 Mei. Groote Schouwburg: Engelsche operette „Florodora”; 8 uur.

ADVERTENTIEN.

TE KOOP:

een doorgewerkte **DOEK**,

splinternieuw, groot 2 x 2 M. Adres MOLSLAAN 101.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

OUDE DELFT 120 - DELFT.

Uitzending van Diners.

Levering van Schotels.

Dagelijks verkrijgbaar de bekende NASSI GORENG.

Aanbevelend,

Oude Delft 120.

Chr. F. RÜTER.

TE KOOP: een gerestaureerde

FRIESCHE KLOK.

Adres VERMEERSTRAAT 17.

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

Firma E. DE GROOT,

Hoek VOLDERSGRACHT 33. — DELFT.

Sedert 1870 bekend onder den naam van VOGELEI.

Geeft steeds de HOOGSTE WAARDE voor
NETTE GEDRAGEN KLEEDEREN, zooals:

Heeren-Costuums van f 6,— tot f 14,—.

Demisaisons en Winterjassen van f 5,— tot f 12,—.

Pantalons van f 2,50 tot f 5,—.

☛ Ook dagelijks buiten de stad te ontbieden.